

GIMNAZIJA SISAK

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

SISAK, STUDENI 2016.

Sadržaj

1 OPSEG I ODGOVORNOSTI	3
1.1 CILJ.....	3
1.2 PODRUČJE PRIMJENE	3
1.3 OVLAŠTENJA I ODGOVORNOSTI.....	3
1.3.1 Ovlaštenja.....	3
1.3.2 Odgovornosti.....	3
2 OPIS POSTUPKA	4
2.1 PREGLED AKTIVNOSTI	4
2.2 ODGOVORNOST ZA PROVOĐENJA ZAŠTITE NA RADU	5
2.2.1 Poštivanje općih načela ZNR i općih načela zaštite i promocije zdravlja na radnom mjestu .	6
2.2.2 Organiziranje i provođenje zaštite na radu	6
2.2.3 Osnivanje Odbora za zaštitu na radu	7
2.2.4 Procjena rizika.....	7
2.2.5 Obrazovanje, osposobljavanje, obavješćivanje i savjetovanje u zaštiti na radu	8
2.2.6 Nadzor u području zaštite na radu	9
2.2.7 Evidentiranje svih incidenata, obavješćivanje i istraga.....	9
2.2.8 Sigurnosni znakovi, pisane obavijesti i upute.....	10
2.2.9 Tehnologija rada i radni postupci	10
2.2.10 Ispitivanje sredstava rada i radnog okoliša	10
2.2.11 Osobna zaštitna oprema	10
2.2.12 Zabrana rada na mjestima rada gdje postoji opasnost za sigurnost i zdravlje radnika te isključivanje iz uporabe neispravne radne opreme i osobne zaštitne opreme	11
2.2.13 Zdravstvena zaštita radnika i promocija zdravlja	11
2.2.14 Zabrana konzumiranja alkohola i drugih sredstava ovisnosti te zaštita nepušača od djelovanja duhanskog dima	11
2.2.15 Prva pomoć i hitna medicinska pomoć	11
2.2.16 Prevencija stresa na radu ili u svezi sa radom	12
2.2.17 Evakuacija, spašavanje i zaštita od požara, eksplozije i neposrednog i značajnog rizika .	12
2.2.18 Postupanje u skladu s utvrđenim pravima radnika	13
2.3 OBVEZE I PRAVA RADNIKA IZ ZNR.....	13
2.4 KULTURA SIGURNOSTI NA RADNOM MJESTU	14
3 PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE.....	15
4 VEZANI DOKUMENTI.....	15

Temeljem odredbe članka 19. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu (N.N. br. 71/14, 118/14, 154/14), Školski odbor „Gimnazije Sisak“ donosi

PRAVILNIK ZAŠTITE NA RADU

1 OPSEG I ODGOVORNOSTI

1.1 Cilj

Ovim Pravilnikom utvrđuje se način uređivanja i provođenja zaštite na radu u Gimnaziji Sisak te ovlaštenja i odgovornosti u realizaciji tih aktivnosti.

1.2 Područje primjene

Ovaj dokument se primjenjuje u Gimnaziji Sisak

1.3 Ovlaštenja i odgovornosti

1.3.1 Ovlaštenja

Ravnatelj i školski odbor škole ovlašteni su za donošenje, reviziju i povlačenje ovog dokumenta.

1.3.2 Odgovornosti

1.3.2.1 Izrada, nadzor provedbe i održavanje dokumenta

Ravnatelj, školski odbor i ovlaštenik poslodavca škole odgovorni su za nadzor provedbe i održavanje ovog dokumenta.

1.3.2.2 Provedba procesa

- (1) Svi imenovani ovlaštenici poslodavca za provedbu zaštite na radu Gimnazije Sisak (u daljnjem tekstu: ovlaštenici) odgovorni su i ovlašteni postupati u skladu te primjenjujući pravila iz ovog dokumenta. Zaduženi su za unapređenje organizacije i procesa rada kojima se osigurava zaštita na radu te odgovorni u okviru svoje nadležnosti za rukovođenje, za usmjeravanje i nadzor nad učinkovitošću aktivnosti propisanih ovim dokumentom.
- (2) Svi imenovani ovlaštenici poslodavca za provedbu zaštite na radu Gimnazije Sisak (u daljnjem tekstu: ovlaštenici) dužni su se konzultirati sa stručnjacima zaštite na radu.
- (3) Stručnjaci zaštite na radu (u daljnjem tekstu: stručnjaci ZNRa) odgovorni su za stručnu pomoć nadležnim tijelima te radnicima u provedbi i unapređivanju ZNR kojima je moguće otkloniti rizike za sigurnost i zdravlje te u slučajevima kada u primjeni prethodnih mjera nije moguće smanjiti rizik od nastanka ozljede.
- (4) Svi radnici Gimnazije Sisak obvezni su postupati sukladno dokumentu, uvažavajući proces rada i važeće upute te uz obveznu primjenu pravila zaštite na radu.

2 OPIS POSTUPKA

2.1 Pregled aktivnosti

- (1) Ovlaštenici su dužni provoditi zaštitu na radu (u daljnjem tekstu ZNR) sustavno i organizirano te ista mora biti osnovna sastavnica organizacije rada i izvođenja radnog postupka što se ostvaruje primjenom pravila, mjera, postupaka i aktivnosti ZNR u skladu s općim načelima prevencije.
- (2) Ovlaštena osoba Gimnazije Sisak dužna je imenovati provođenje ZNR djelovanjem radnika ovlaštenog za provođenje ZNR u njihovom djelokrugu rada (u daljnjem tekstu: ovlaštenik poslodavca za ZNR).
- (3) Imenovanje ovlaštenika za ZNR provodi se temeljem pisane Odluke Ravnatelja
- (4) Popis ovlaštenika za ZNR treba postojati u pisanom obliku tako da je iz istog vidljivo djelovanje ovlaštenika za ZNR
- (5) Primjena pravila, mjera, postupaka i aktivnosti ZNR mora biti u skladu sa slijedećim općim načelima prevencije:
 - izbjegavanja rizika
 - procjenjivanja rizika
 - sprječavanja rizika na njihovom izvoru
 - prilagođavanja rada radnicima u vezi s oblikovanjem mjesta rada, izborom radne opreme te načinom rada i radnim postupcima radi ublažavanja jednoličnog rada, rada s nametnutim ritmom, rada po učinku u određenom vremenu (normirani rad) te ostalih napora s ciljem smanjenja njihovog štetnog učinka na zdravlje
 - prilagođavanja tehničkom napretku
 - zamjene opasnog neopasnim ili manje opasnim
 - razvoja dosljedne sveobuhvatne politike prevencije povezivanjem tehnologije, organizacije rada, uvjeta rada, ljudskih odnosa i utjecaja radnog okoliša
 - davanja prednosti skupnim mjerama zaštite pred pojedinačnim
 - odgovarajuće osposobljavanje i obavješćivanje radnika
 - besplatnosti prevencije, odnosno mjera ZNR za radnike.
- (6) Prioritet primjene u sustavu ZNR imaju osnovna pravila zaštite na radu kojima se smanjuje ili uklanja opasnost na sredstvima rada, odnosno samim radnim procesima.
- (7) Posebna pravila zaštite na radu odnose se na radnike i način obavljanja radnog postupka te se primjenjuju ako se rizici za sigurnost i zdravlje radnika ne mogu ukloniti ili se mogu samo djelomično ukloniti primjenom osnovnih pravila zaštite na radu.
- (8) Ova pravila zaštite na radu sadrže zahtjeve glede dobi, spola, završenog stručnog obrazovanja i drugih oblika osposobljavanja i usavršavanja za rad, zdravstvenog stanja, tjelesnog stanja, psihofizioloških i psihičkih sposobnosti, kojima radnici moraju udovoljavati pri obavljanju poslova s povećanim rizikom te sadrže prava i obveze u vezi s:
 - organizacijom radnog vremena i korištenjem odmora
 - načinom korištenja odgovarajuće osobne zaštitne opreme ukloniti zapaljive tvari
 - posebnim postupcima pri uporabi, odnosno izloženosti fizikalnim štetnostima, odnosno biološkim štetnostima

- postavljanjem sigurnosnih znakova kojima se daje informacija ili uputa
 - uputama o radnim postupcima i načinu obavljanja poslova, posebno glede trajanja posla, obavljanja jednoličnog rada i rada po učinku u određenom vremenu (normirani rad) te izloženosti radnika drugim naporima na radu ili u vezi s radom
 - postupcima s ozlijeđenim ili oboljelim radnikom do pružanja hitne medicinske pomoći, odnosno do prijema u zdravstvenu ustanovu.
- 9 Temeljna pravila sigurnosti u Gimnaziji Sisak. skup je pravila ZNR (osnovnih i posebnih)
- 10 Primjena Temeljnih pravila sigurnosti u Gimnaziji Sisak, zahtjeva koji moraju biti udovoljeni za njihovu primjenu te primjena mjera u slučaju njihovog kršenja prioritet su provedbe ZNR u Gimnaziji Sisak

2.2 Odgovornost za provođenja zaštite na radu

- (1) Odgovorne osobe sukladno točki 2.1 (1) u svom djelokrugu rada i sukladno nadležnostima u organizacijskim jedinicama Gimnaziji Sisak odgovorne su za sve navedene aktivnosti točke 2.2.
- (2) Glavne odgovornosti/ovlasti osoba iz stavka 1 su da:
- a) radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način ne dopusti rad bez nadzora osposobljenog radnika
 - b) radniku za kojeg nije na propisani način utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, ne dopusti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada, odnosno da radniku koji više ne ispunjava tražene uvjete zabrani da nastavi obavljati poslove s posebnim uvjetima rada
 - c) posebno osjetljivim skupinama radnika ne dozvoli da obavljaju poslove koji bi mogli na njih štetno utjecati
 - d) isključi iz uporabe radnu opremu koja nije ispravna, odnosno sigurna, kao i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika
 - e) u suradnji sa stručnjakom za zaštitu na radu osigura evidentiranje svake nezgode i ozljede na radu
 - f) nadzire da radnici rade u skladu s pravilima zaštite na radu, uputama poslodavca, odnosno proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme, te da koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu
 - g) radniku zabrani rad ako ga obavlja suprotno točki f
 - h) osigura potreban broj radnika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje, za pružanje prve pomoći te da im stavi na raspolaganje svu potrebnu opremu
 - i) osigura da se u vrijeme rada ne piju alkoholna pića te da se ne uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da zabrani rad radnicima koji su na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti i da ih udalji s mjesta rada.

2.2.1 Poštivanje općih načela ZNR i općih načela zaštite i promocije zdravlja na radnom mjestu

- (1) Poštivanje općih načela ZNR mora biti u skladu s navedenim u stavku (3) točke 2.1
- (2) Organiziranje i provedba ZNR također mora biti u skladu s općim načelima zaštite i promocije zdravlja na radnom mjestu

2.2.2 Organiziranje i provođenje zaštite na radu

- (1) Utvrđivanje organizacije provedbe ZNR te prava, obveza i odgovornosti:
 - poslodavca,
 - ovlaštenika poslodavca za ZNR u njegovom djelokrugu rada i temeljem njegovih nadležnosti,
 - radnika,
 - predstavnika radnika za zaštitu na radu (ukoliko je ustanovljena navedena funkcija),

mora se temeljiti na važećim propisima i odredbama ovog dokumenta, odredbama ostalih dokumenata Gimnazije Sisak iz područja ZNR-a

- (2) Provođenje ZNR od strane poslodavca prenosi se u pisanom obliku (u skladu sa 2.1) na ovlaštenika u okviru njegovog djelokruga rada, a u skladu sa osiguranim uvjetima za rad (samostalnost ovlaštenika u smislu provedbe i raspolaganju sredstvima).
- (3) Temelj organiziranja i provođenja ZNR je procjena rizika na osnovu koje se određuje, prevenira rizik/opasnost/štetnost i poduzimaju potrebne mjere, postupci i aktivnosti za njegovo smanjenje.
- (4) Sukladno odredbama važećih propisa, stručne poslove ZNR kod poslodavca mogu obavljati stručno kvalificirani radnici (*u daljnjem tekstu: stručna osoba za zaštitu na radu*) ili njihovo obavljanje poslodavac može ugovoriti s osobom ovlaštenom za obavljanje tih poslova (*u daljnjem tekstu: ovlaštena osoba za zaštitu na radu*) što ne umanjuje odgovornost navedenu u točki 2.2 ovog dokumenta.
- (5) Uvažavanje prirode poslova koji se obavljaju te prilagodba ZNR promjenjivim okolnostima radi poboljšanja stanja bitna je komponenta organiziranja i provođenja ZNR kao i sposobnost radnika koje mogu utjecati na zaštitu na radu te o kojima se također treba voditi računa pri organizaciji radnog procesa i povjeravanju poslova radniku.
- (6) Unapređivanje sigurnosti i zaštite zdravlja radnika kontinuirani je proces koji uključuje:
 - obvezu poboljšanja razine ZNR i usklađivanja radnih postupaka s promjenama i napretkom u području tehnike, zdravstvene zaštite, ergonomije i drugih znanstvenih i stručnih područja,
 - obvezu organiziranja ZNR da se smanji izloženost radnika opasnostima,

štetnostima i naporima, a osobito izloženost jednoličnom radu, radu s nametnutim ritmom, radu po učinku u određenom vremenu (*normirani rad*), radi sprječavanja ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s radom.

- (7) Troškovi provođenja zaštite na radu (primjena pravila zaštite na radu i zdravstvenih mjera) ne smiju teretiti radnika i snosi ih poslodavac.

2.2.3 Osnivanje Odbora za zaštitu na radu

- (1) Odluke o osnivanju Odbora za zaštitu na radu i imenovanje Predsjednika i članova Odbora donosi pisanim putem Ravnatelj škole.
- (2) Odbor čine poslodavac ili njegov ovlaštenik, stručnjak ZNR koji obavlja poslove ZNR kod poslodavca, specijalist medicine rada izabran u skladu s posebnim propisom te povjerenik radnika za zaštitu na radu ili njihov koordinador. O imenovanju članova odbora poslodavac donosi pisanu odluku.
- (3) Poslovanje Odbora organizira se u skladu sa važećim propisima, a posebice vodeći računa o periodici održavanja sjednica te poslovima planiranja i nadziranja i unapređenja zaštite na radu. Odbor se sastaje najmanje jedanput u tri mjeseca i o svojem radu vodi zapisnik.

2.2.4 Procjena rizika

- (1) Procjena rizika obavezan je postupak koji se provodi radi:
 - Utvrđivanja/procjenjivanja opasnosti, štetnosti i napora koji se pojavljuju na radnom mjestu ili u svezi s radom,
 - procjenjivanja rizika od nastanka štete koja može utjecati na ljude, okoliš ili imovinu,
 - utvrđivanje mjera, postupaka i aktivnosti za sprečavanje, takvih šteta,uz poseban naglasak na redovitom analiziranju svih utvrđenih rizika kako bi se vjerojatnosti i posljedice pojave incidenta spriječile ili smanjile na najnižu racionalno primjenjivu razinu.
- (2) Na temelju procjene rizika poslodavac/ovlaštenik u skladu sa definiranim odgovornostima prema točki 2.2 ovog dokumenta primjenjuju se pravila ZNR-a, poduzima preventivne i organizacijske mjere u smislu provedbe, primjene metoda i aktivnosti, te sa ciljem smanjenja izloženosti rizicima, kako bi se otklonila ili svela na najmanju mjeru vjerojatnost nastanka ozljede na radu, profesionalnog oboljenja ili bolesti na radu te kako bi na svim stupnjevima organizacije rada i upravljanja osigurala bolja razina ZNR.
- (3) Rizik je umnožak vjerojatnosti nastanka opasnog ili štetnog događaja i štetnosti toga događaja, odnosno njegove posljedice te predstavlja razinu vjerojatnosti da opasna situacija rezultira ozljedom, bolešću ili štetom na imovini ili okolišu.
- (4) Procjena rizika mora biti usmjerena na sve aspekte u svezi s radom.
- (5) U izradi procjene rizika obavezno sudjeluju radnici, predstavnici radnika, ovlaštenici, stručnjaci ZNR-a. te po potrebi stručnjaci iz vanjskih poduzeća
- (6) O procjeni rizika i njenim izmjenama i dopunama raspravljaju Odbori Školski odbor na svojim sjednicama.
- (7) Na osnovu utvrđene razine rizika utvrđuju se pravila, mjere, postupci i aktivnosti za sprečavanje i smanjenje rizika sa jasno definiranim rokovima, ovlaštenim osobama za provedbu i kontrolu provedbe a sve sa ciljem osiguranja više razine zaštite.

- (8) Procjena rizika mora biti izrađena u pisanom ili elektroničkom obliku i odgovarati postojećim rizicima na radu i u vezi s radom te mora biti dostupna radniku na mjestu rada (u jednom od izrađenih oblika).
- (9) Procjenu rizika potrebno je usklađivati sa znanstvenim i stručnim spoznajama, odnosno napretkom.
- (10)

2.2.5 Obrazovanje, osposobljavanje, obavješćivanje i savjetovanje u zaštiti na radu

- (1) Obveza osposobljavanja iz područja ZNR definirana Zakonom o zaštiti na radu (osposobljavanje za rad na siguran način, provođenje zaštite na radu -poslodavca, ovlaštenika, povjerenika radnika za zaštitu na radu, pružanje prve pomoći, za evakuaciju i spašavanje) kao i rokovi za njihovo izvršenje, te realizacija obrazovanja iz područja ZNR mora se provoditi/poštivati sukladno važećim propisima.
 Radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način poslodavac je obavezan osigurati rad pod neposrednim nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način, ali ne dulje od 60 kalendarskih dana.
 Radnik je obavezan odazvati se osposobljavanju za rad na siguran način na kojeg ga uputi poslodavac u slučajevima propisanim Zakonom.
 - (2) Osposobljavanje poslodavca, ovlaštenika poslodavca i povjerenika radnika za zaštitu na radu provodi se neposredno prije ovlašćivanja/imenovanja za obavljanje navedenih funkcija, a preduvjet za njihovo osposobljavanje je obavljeno osposobljavanje radnika za rad na siguran način.
 - (3) Osposobljavanje iz područja ZNRa provode se od strane ovlaštenih osoba-stručnjaka zaštite na radu sa osnovnih andragoškim znanjima, te u skladu sa važećim propisima.
 - (4) Upoznavanje radnika i osoba na radu s Temeljnim pravilima sigurnosti u Gimnaziji Sisak mora se provoditi.
- 5 Obveza obavješćivanja i savjetovanja s radnicima te njihovim povjerenicima za zaštitu na radu mora biti u skladu s važećim propisima te s odredbama kako slijedi:
- ☐ Radnike, osobe na radu, predstavnike radnika za zaštitu na radu, stručne osobe za zaštitu na radu i ovlaštene osobe za zaštitu na radu (ako je s njom poslodavac ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu) mora se obavijestiti o svim rizicima i promjenama koje bi mogle utjecati na njihovu sigurnost i zdravlje, a osobito o:
 - rizicima vezanim za mjesto rada i narav ili vrstu poslova, mogućem oštećenju zdravlja te o zaštitnim i preventivnim mjerama i aktivnostima u svakom radnom postupku,
 - mjerama pružanja prve pomoći, zaštite od požara, zaštite i spašavanja te o radnicima koji ih provode,
 - pisanim uputama za provedbu radnog postupka u skladu s pravilima zaštite na radu.
 - ☐ Pisane upute i obavijesti te sigurnosni znakovi vezani za opasnosti i štetnosti na radu i u radnom okolišu te sredstva rada kao i druge rizike na radu i u vezi s radom moraju biti istaknute na mjestima rada.
 - ☐ Na vrijeme dati upute o postupanju u slučaju nastanka neposrednog rizika za život i zdravlje, kojemu je, ili bi mogao biti izložen radnik i osoba na radu kao i o mogućim mjerama koje je u tom slučaju potrebno poduzeti radi sprječavanja ili smanjivanja rizika.
 - ☐ Potrebno je osigurati da pristup mjestima rada na kojima se obavljaju poslovi s povećanim

rizikom imaju samo radnici i osobe na radu koje su osposobljene/educirane i dobile su pisane upute za rad na siguran način te osobnu zaštitnu opremu čija obavezna uporaba proizlazi iz procjene rizika.

- ☐ Suodlučivanje radnika u području ZNR te obavješćavanje u slučaju nastanka teže ozljede mora se provoditi sukladno važećim propisima i internim dokumentima.
- ☐ Stručnoj osobi za zaštitu na radu, ovlaštenoj osobi za zaštitu na radu te ovlašteniku poslodavca i povjereniku za zaštitu na radu mora biti dostupna dokumentacija i ostale informacije (trenutno stanje, planirane aktivnosti, slučajevi smrtni i teške ozljede, utvrđeni slučajevi profesionalne bolesti i nalazi nadležnog državnog tijela (inspektorata) kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu) te im se mora omogućiti postupanje sukladno važećim propisima.

2.2.6 Nadzor u području zaštite na radu

- (1) Potrebno je provoditi kontinuirani unutarnji nadzor rada radnika i osoba na radu koji mora biti u skladu s:
 - pravilima zaštite na radu,
 - uputama poslodavca,
 - uputama proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme i opasnih kemikalijate zabrana rada u slučajevima kada se posao obavlja suprotno navedenom.
- (2) Unutarnji nadzor potrebno je provoditi sukladno važećim propisima i odredbama ovog dokumenta.
- (3) Suradnja s nadležnim državnim tijelima mora biti u skladu s važećim propisima.

2.2.7 Evidentiranje svih incidenata, obavješćivanje i istraga

- (1) Svi incidenti iz područja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, moraju se evidentirati i analizirati te se mora djelovati na sprečavanje njihovog ponavljanja sukladno važećim propisima i istraživanja incidenata iz područja zaštite zdravlja, sigurnosti, okoliša i požara.
- (2) Na temelju prve procjene posljedica, neposredni rukovoditelj ima obvezu i usmenog obavješćavanja točno utvrđenih osoba unutar Gimnazije Sisak u određenim rokovima.
- (3) Svi incidenti vezani uz proces rada i incidenti s visokim potencijalom moraju se istražiti od strane istražnog tima koji na temelju provedene istrage određuje mjere za poboljšanje.

2.2.8 Sigurnosni znakovi, pisane obavijesti i upute

- (1) Sigurnosne znakove potrebno je trajno postaviti na vidljivom mjestu na mjestima rada i sredstvima rada.
- (2) Ako sigurnosni znakovi nisu dovoljni za djelotvorno obavješćivanje radnika, obveza je postaviti pisane obavijesti i upute o:
 - uvjetima i načinu korištenja sredstava rada,
 - izvorima fizikalnih i drugih štetnosti na radu,
 - tehnologija rada i radni postupcima.

2.2.9 Tehnologija rada i radni postupci

- (1) Sukladno procjeni rizika iz točke 2.2.4 ovog dokumenta potrebno je planirati, pripremati i provoditi radne postupke te razraditi i primjenjivati tehnologiju rada tako da se ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika, osoba na radu i drugih osoba uvažavajući pri tome najvišu moguću razinu zaštite od rizika na radu i u vezi s radom, u skladu s važećim propisima i pravilima zaštite na radu.
- (2) Mora se osigurati da pristup mjestima rada na kojima postoji ozbiljna i specifična opasnost imaju samo radnici koji su dobili odgovarajuće upute, edukaciju/osposobljenost i osobnu zaštitnu opremu sukladno procijenjenom riziku.

2.2.10 Ispitivanje sredstava rada i radnog okoliša

- (1) U skladu s važećim propisima, pravilima zaštite na radu i uputama proizvođača, potrebno je obavljati preglede i ispitivanja sredstava rada koja se koriste, radi utvrđivanja jesu li na njima primijenjena pravila zaštite na radu i jesu li zbog nastalih promjena tijekom njihove uporabe ugroženi sigurnost i zdravlje radnika.
- (2) Ispitivanje radnog okoliša potrebno je provoditi na način i u rokovima utvrđenim važećim propisima te odmah nakon što su nastali uvjeti ili promjene radi kojih je ispitivanje obavezno.
- (3) Ispitivanja se provode u svrhu osiguranja zaštite zdravlja i sigurnost radnika izloženih fizikalnim, kemijskim i biološkim štetnim i djelovanjima na radu i te su obavezna kada:
 - radni postupak utječe na temperaturu, vlažnost i brzinu strujanja zraka,
 - u radnom postupku nastaje prašina,
 - u radnom postupku nastaje buka, odnosno vibracije,
 - se pri radu koristi, proizvodi ili prerađuju opasne kemikalije,
 - pri radu postoji izloženost opasnim zračenjima,
 - su na radu prisutni rizici od eksplozivne atmosfere,
 - je pri radu potrebno osigurati odgovarajuću rasvjetu u skladu s procjenom rizika.

2.2.11 Osobna zaštitna oprema

- (1) Ako za vrijeme rada nije moguće osigurati potpunu sigurnost i zaštitu zdravlja radnika organizacijskim mjerama i primjenom osnovnih pravila zaštite na radu radniku se daje na uporabu osobna zaštitna oprema.
- (2) Vrsta osobne zaštitne opreme za određeno radno mjesto utvrđuje se procjenom rizika i navedena je u dokumentu Procjena rizika Gimnazije Sisak.

2.2.12 Zabrana rada na mjestima rada gdje postoji opasnost za sigurnost i zdravlje radnika te isključivanje iz uporabe neispravne radne opreme i osobne zaštitne opreme

- (1) Sva mjesta rada koja se koriste u svakom trenutku moraju biti sigurna, održavana, prilagođena za rad i u ispravnom stanju te u skladu s pravilima zaštite na radu propisanim važećim propisima.
- (2) Obvezatno je prestati s radom ukoliko na mjestima rada nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost za sigurnost i zdravlje radnika.
- (3) Radna oprema koja nije ispravna i sigurna, kao i osobna zaštitna oprema na kojoj su nastale promjene i zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika ne smiju se koristiti u neispravnom stanju, odnosno za nastavak radnog procesa potrebna je ispravnost istih što će se realizirati popravkom od strane ovlaštene i stručne osobe ili zamjenom s drugom ispravnom opremom.

2.2.13 Zdravstvena zaštita radnika i promocija zdravlja

- (1) Zdravstvena zaštita i promocija zdravlja te zdravstveni nadzor primjeren rizicima za sigurnost i zdravlje na radu kojima je izložen radnik, realiziraju se sukladno važećim propisima te internim dokumentima iz područja zaštite i promocije zdravlja.
- (2) Zdravstvena zaštita iz prethodnog stavka ovoga članka ostvaruje se suradnjom poslodavca, radnika, stručnjaka zaštite na radu i ovlaštenika poslodavca za zaštitu na radu te predstavnika radnika za zaštitu na radu s nadležnim liječnikom specijalistom medicine rada.

Za ugovaranje pojedinih pregleda i poslova medicine rada koji se ne financiraju putem Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje potrebno je postupati sukladno točki 2.1.1 stavku (1) Upute za korisnike usluga.

2.2.14.1 Utvrđivanje sposobnosti za radi i nedopuštanje obavljanja poslova s povećanim rizikom za zdravlje i sigurnost radniku koji ne ispunjava uvjete

- (1) U skladu s procijenjenim rizikom i važećim propisima na poslovima s povećanim rizikom za zdravlje i sigurnost ne smije se dopustiti rad radnicima koji ne zadovoljavaju propisane uvjete.

2.2.14 Zabrana konzumiranja alkohola i drugih sredstava ovisnosti te zaštita nepušača od djelovanja duhanskog dima

- (1) Obveza je provoditi zaštitu nepušača od djelovanja duhanskog dima, zabranu unosa i korištenja alkohola i drugih sredstava ovisnosti na lokacije/objekte/mjesta rada Gimnazije Sisak te zabranu da radnici, osobe na radu i ugovoreni izvođači radova za vrijeme rada budu pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti.
- (2) Dozvoljena količina alkohola u krvi je 0 ‰.
- (3) U svrhu osiguranja sigurnih uvjeta rada obveza je zabraniti rad i udaljiti s mjesta rada radnika, osobu na radu i ugovorenog izvođača radova koji je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti te postupiti sukladno propisima.

2.2.15 Prva pomoć i hitna medicinska pomoć

- (1) Vezano za pružanje prve pomoći, pozivanja hitne pomoći i /ili odlaska u zdravstvenu ustanovu radi pružanja medicinske pomoći, potrebno je postupati sukladno važećim propisima
- (2) Na dostupnim i vidnim mjestima potrebno je navesti imena radnika osposobljenih za pružanje prve pomoći i istaknuti brojeve telefona na koje se može kontaktirati nadležno državno tijelo za zaštitu i spašavanje, hitna pomoć, vatrogasci i policija kako bi se osiguralo njihovo pozivanje.

2.2.16 Prevencija stresa na radu ili u svezi sa radom

- (1) Stres stresa na radu ili u svezi s radom rezultat je niza okolnosti koje dovode do reaktivnog ponašanja te štetnih fizioloških, emotivnih i kognitivnih reakcija radnika pri čemu njegove sposobnosti nisu u skladu s njegovim potrebama.
- (2) Sa svrhom prevencije stresa na radu ili u svezi s radom potrebno je kroz:
 - organizaciju rada i radnih postupaka,
 - osiguranje odgovarajućih uvjeta rada,
 - nadzor mogućih rizika i
 - kvalitetnu komunikacijusvesti na najmanju mjeru potrebu radnika da svladava poteškoće zbog dugotrajnije izloženosti intenzivnom pritisku te otkloniti mogućnost da se umanju radna učinkovitost radnika i pogorša njegovo zdravstveno stanje.
- (3) U skladu s poduzetim mjerama navedenim u prethodnom stavku i radnici imaju obvezu surađivati s poslodavcem i ovlaštenikom poslodavca za zaštitu na radu te postupati sukladno uputama poslodavca za sprječavanje, uklanjanje ili smanjivanje stresa na radu ili u vezi s radom.

2.2.17 Evakuacija, spašavanje i zaštita od požara, eksplozije i neposrednog i značajnog rizika

- (1) Obveza poduzimanja mjere zaštite od požara i spašavanja radnika, izrada plana djelovanja u hitnim situacijama, određivanja i osposobljavanja radnika koji će provoditi mjere (gašenje početnog požara, evakuiranje i spašavanje radnika, pružanje prve pomoći) te osigurati pozivanje i omogućiti postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje mora se realizirati u skladu s važećim propisima.
- (2) U slučaju iznenadnog događaja koji može ugroziti život ili zdravlje radnika, obavještavaju se radnici, osobe na radu i druge osobe te se organizira napuštanje mjesta rada i radnog okoliša i pruža prva pomoć ozlijeđenima sukladno planu djelovanja u hitnim situacijama za određeni objekt/lokaciju u kojem rade radnici Gimnazije Sisak.
- (3) Vježbe evakuacije i spašavanja provode se sukladno važećim propisima u Gimnaziji Sisak.
- (4) Svaki radnik dužan je upoznati se s planom djelovanja u hitnim situacijama za objekt u kojem radi, predviđenim postupcima obavještavanja, postupcima evakuacije i spašavanja, aktivno učestvovati u vježbama evakuacije i izvršavati zapovjedi ovlaštene osobe.

2.2.18 Postupanje u skladu s utvrđenim pravima radnika

- (1) Poslodavac i ovlaštenik poslodavca za zaštitu na radu u svom djelokrugu rada i sukladno nadležnostima moraju:
 - ☐ poštivati prava radnika koja su navedena u točki 2.3 ovog dokumenta,
 - ☐ na temelju izvještaja od strane radnika o svakoj činjenici koja predstavlja neposredni rizik za sigurnost i zdravlje, kao i o svakom drugom nedostatku u sustavu zaštite na radu poduzeti korektivne mjere te takvo postupanje ne smije imati štetne posljedice po radnika,
 - ☐ ne zahtijevati od radnika da ostane na mjestu rada dok na tom mjestu postoji izravan i ozbiljan rizik za život i zdravlje radnika.
- (2) Svi navedeni u stavku (1) ove točke dužni su postupati sukladno važećem pravu vezano za izvještavanje nadležnog državnog tijela, radi utvrđivanja činjeničnog stanja i osnovanosti navoda radnika o prijavljenom neposrednom riziku za sigurnost i zdravlje.

2.3 Obveze i prava radnika iz ZNR

- (1) Radnik je dužan obavljati poslove s dužnom pozornošću te pri tome voditi računa o svojoj sigurnosti i zdravlju, kao i sigurnosti i zdravlju drugih osoba na radu.
- (2) Radnik ima pravo odbiti rad ako mu neposredno prijeti opasnost za život i zdravlje zbog toga što nisu primijenjena propisana pravila zaštite na radu.
- (3) U slučaju iz prethodnog stavka radnik mora postupati sukladno sljedećoj točki te ne smije biti doveden radi toga u nepovoljniji položaj.
- (4) Smatra se da radnik radi s dužnom pozornošću kada poslove obavlja sukladno pravilima struke i znanjima koje je stekao tijekom osposobljavanja vezano za zaštitu na radu te uputama ovlaštenika i to na način da:
 - prije početka rada pregleda mjesto rada te o uočenim nedostacima izvijesti nadređenog rukovoditelja,
 - pravilno koristi radnu opremu, aparate, alate, i druga sredstva rada,
 - pravilno upotrebljava propisanu osobnu zaštitnu opremu,
 - pravilno upotrebljava i svojevolumeno ne isključuje, ne vrši preinake i ne uklanja sigurnosne naprave na uređaju koje koristi
 - odmah obavijesti rukovoditelja ili stručnog radnika za ZNR o svakoj situaciji koju smatra ozbiljnom i neposrednom opasnošću za sigurnost i zdravlje radnika, kao i o nepostojanju ili nedostatku uputa koje su dane za takvu situaciju,
 - posao obavlja sukladno propisanim uputama,
 - prije napuštanja mjesta rada ostavi sredstva rada u takvom stanju da ne ugrožavaju druge radnike i sredstva rada,
 - surađuje s ovlaštenikom, stručnim radnikom za ZNR i predstavnikom radnika za zaštitu na radu.
- (5) Radnik je dužan pristupiti osposobljavanju ili obrazovanju iz područja ZNR na koje ga je uputio poslodavac sukladno važećim propisima
- (6) Prije rasporeda na poslove s povećanim rizikom ili poslove za čije obavljanje je potreban liječnički pregled, te tijekom obavljanja takvih poslova radnik je dužan obavijestiti liječnika o bolesti ili drugoj okolnosti koja ga onemogućuje ili ometa u izvršenju obveza iz ugovora o radu ili koja ugrožava njegov život i zdravlje te drugih radnika te za navedeno ima prava i obveze utvrđene važećim dokumentom.

- (7) Radnik ima pravo biti obaviješten o svim promjenama koje utječu ili bi mogle utjecati na njegovo zdravlje i sigurnost na radnom mjestu.

2.4 Kultura sigurnosti na radnom mjestu

Razvijanje kulture sigurnosti u svrhu kontinuiranog poboljšanja na području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu uz participiranje svih sudionika (poslodavca, ovlaštenika poslodavca za zaštitu na radu, radnika i predstavnika radnika za zaštitu na radu te stručnih osoba za zaštitu na radu) mora se bazirati na:

- ☐ kvalitetnom sustavu izvješćivanja,
- ☐ stručnosti i kritičkom promišljanju o vlastitoj praksi,
- ☐ spremnosti na dijalog i dijeljenje znanja,
- ☐ sposobnosti učenja i stalnog poboljšanja vlastite prakse,
- ☐ promicanju pravičnosti i poštivanju.

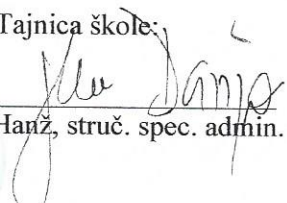
3. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 31.

Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči ustanove.

Sisak, __19.12.2016.

Tajnica škole:

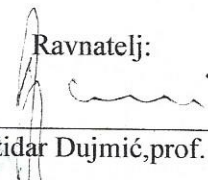

Darija Hanz, struč. spec. admin. publ.

Pravilnik je objavljen na oglasnoj ploči __19.12.2016

Ravnatelj:

Božidar Dujmić, prof.

4. VEZANI DOKUMENTI

Zakon o zaštiti na radu

Zakon o radu

Pravilnik o sadržaju općeg akta iz područja zaštite na radu

Ostali zakonski i podzakonski akti koji reguliraju zaštitu na radu